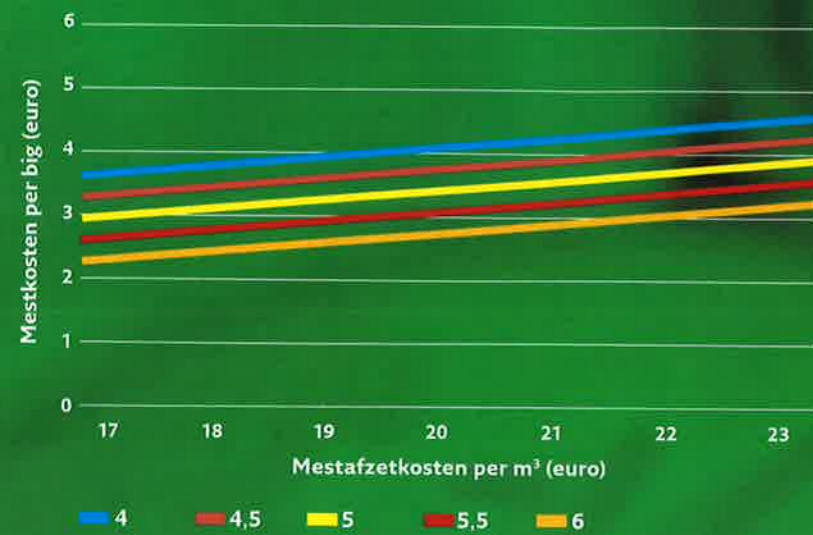

Effect mestkosten bij biggen

“MESTVERWERKING LIJKT DUS UITEINDELIJK TOCH TOT DE LAAGSTE AFZETKOSTEN TE LEIDEN”

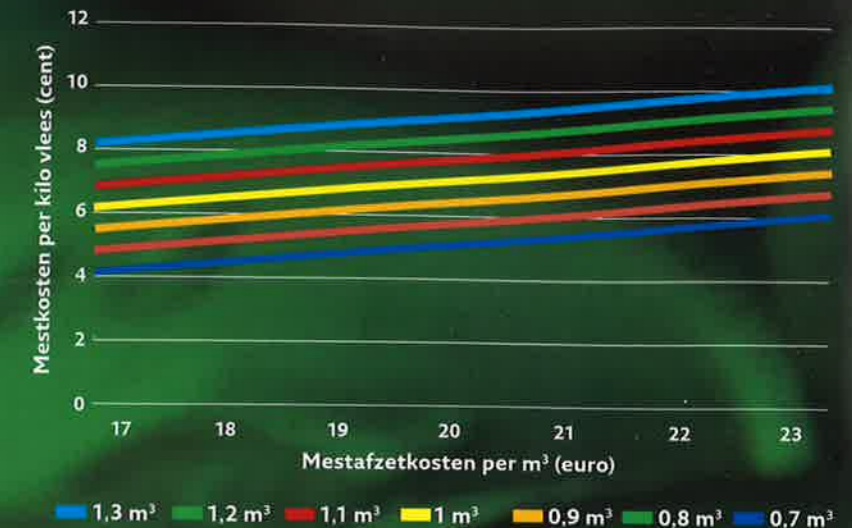
Jan Peijnenburg
Mestdeskundige bij DLV-advies

“MINDER FOSFAAT DOOR HOGERE ENERGIEWAARDEN EN BETER VERTEERBAAR VOER”

Jeroen van Driel
Sectormanager Varkens bij
Agrifirm Feed

Effect mestkosten op prijs vlees

Afzetkosten doen varkenshouders steeds meer pijn

Mest duur betaald

DE GESTEGEN MESTAFZETKOSTEN WERKEN FORS DOOR IN DE KOSTPRIJS: 3 TOT 4 EURO PER BIG EN 6,7 TOT 9 CENT PER KILO VLEES. ‘WINST’ IS ER VOOR EEN INDIVIDUELE VARKENSHOUDER VOORAL TE HALEN DOOR MINDER MEST TE PRODUCEREN.

De kosten voor de afzet van varkensmest liggen dit jaar duidelijk hoger dan in 2014. Een gevolg van een roerige mestmarkt waarop melkveehouders ook steeds vaker hun partijtje meeblazen. Prijzen van 20 euro per kuub zijn al lang geen uitzondering meer. Sterker nog: het is tegenwoordig zelfs het gemiddelde prijsniveau. Jan Peijnenburg, mestdeskundige bij DLV-advies, ziet in de markt een bandbreedte van zo'n 6 euro per kuub, variërend van 17 tot 23 euro. Maar er zijn ook geluiden uit de markt dat er uitschieters van 25 euro per kuub zijn. Daarmee liggen de prijzen van de reguliere afzet steeds vaker hoger dan de kosten voor mestverwerking. Volgens Peijnenburg liggen deze verwerkingskosten gemiddeld rond 17 euro per ton. Mestverwerking lijkt dus uiteindelijk toch tot de laagste afzetkosten te leiden, al is het absolute niveau veel hoger dan de verwachting was. Met de nog steeds tegenvallende opbrengstprijzen voelen varkenshouders dat in de portemonnee." De hoge mestafzetkosten tellen behoorlijk door in de kostprijs van biggen en varkensvlees. Varkens.nl en DLV Advies hebben wat cijfers op een rijtje gezet. Uitgangspunt is een gemiddeld zeugenbedrijf met 28,6 afgeleverde big per zeug per jaar en een mestproductie van 5 kuub per zeugenplaats. Met een variatie in de mestaf-

zetkosten van 17 tot 23 euro per kuub betekent dit 2,97 tot 4,02 euro in de kostprijs van een big. Een fikse bedrag, zeker wanneer biggen maar 30 euro opbrengen.

Ook bij vleesvarkens tellen de mestafzetkosten door: 6 tot 8,2 cent per kilo geproduceerd vlees. Uitgaande van een bedrijf met een mestproductie van een kuub per vleesvarkensplaats, drie ronden per jaar en een geslacht gewicht van 93 kilo. De mestafzetkosten blijven op deze manier een belangrijke oorzaak voor de kostprijsverschillen tussen de Nederlandse varkenshouderij en haar buitenlandse concurrenten.

Mondjesmaat

Fluctuaties in de afzetprijs van mest hebben vanzelfsprekend gevolgen, al lijkt een euro meer of minder per kuub op het eerste oog maar mondjesmaat door te werken in de kostprijs: 0,36 cent voor een kilo vlees en 17 cent per big. Al lijken dat geen hoge bedragen, met een bandbreedte van 6 euro per kuub in de prijs voor mestafzet scheelt het per big dan wel ruim een euro en bij vleesvarkens ruim 2 cent per kilo. Met grote aantallen telt dit echt door. Individuele varkenshouders hebben niet veel invloed op de prijzen

op de afzetmarkt. Zelf kunnen ze wel iets doen aan de hoeveelheid geproduceerde mest. Peijnenburg ziet op dit punt tussen bedrijven ook grote verschillen. De mestproductie op vleesvarkensbedrijven varieert tussen 0,7 en 1,3 kuub per vleesvarkensplaats. Bij een afzetprijs van 20 euro per kuub is dat een verschil van 4,3 cent per kilo vlees. Hierbij is het belangrijk onderscheid te maken tussen droogvoer- en brijvoerbedrijven. Brij brengt automatisch een hogere mestproductie met zich mee. Bij een gemiddelde productie van 0,8 kuub per plaats bij droogvoer en 1,1 kuub per plaats bij brijvoer en 20 euro per kuub afzetkosten is het kostprijsverschil 2,15 cent. Het verschil loopt op tot 2,47 cent bij afzetkosten van 23 euro per kuub. Een belangrijk deel van het voerkostenvoordeel tussen droog- en brijvoerbedrijven (gemiddeld 4,5 cent per kilo geproduceerd vlees) wordt daarmee teniet gedaan.

Mestvolume

Ook op zeugenbedrijven werkt de beperking van het mestvolume door. Met 5 kuub mest per zeug per jaar en 20 euro aan afzetkosten komen de mestkosten uit op 3,45 euro per big. Een kuub mest meer of minder levert een kostprijsverschil op van 0,69 euro per big. Bij 800 zeugen en 28,6 afgeleverde big per zeug per jaar: 16.000 euro. Naast de hoeveelheid mest zijn de afzetkosten van mest afhankelijk van de samenstelling van de mest. De totale mestafzetkosten zijn

op te splitsen in kosten die worden betaald voor het volume en kosten die worden betaald voor fosfaat. De afzetkosten van fosfaat liggen gemiddeld op 2 euro per kilo fosfaat en een gemiddeld P₂O₅-gehalte van 3 kilo per kuub mest. Een verlaging van drie naar twee kilo fosfaat in de mest levert op die manier een besparing in de afzetkosten op van 2 euro per ton. Dat is een aanzienlijk verschil.

Fosfaatgehalte

Technisch is er ook veel mogelijk in het terugbrengen van het fosfaatgehalte in de mest. Volgens Jeroen van Driel, sectormanager Varkens bij Agrifirm Feed, kan dat door de energiewaarden van het voer te verhogen en de verteerbaarheid te verbeteren. "Dan kun je meer kuubs per hectare aanwenden, gunstig voor varkenshouders met relatief veel grond." Voor brijbedrijven is volgens Van Driel het verhogen van de droge stof van de mengsels een praktische oplossing om de hoeveelheid mest te verminderen. "Om de verpompbaarheid goed te houden is het wel belangrijk om te sturen op viscositeit. Agrifirm berekent bijvoorbeeld voor ieder mengsel een Solide Index om de viscositeit te voorspellen om daarna met de Solide Energie Stabilisator te sturen. Hiermee kunnen brijvoerbereidingen de hoeveelheid mest met 6 tot 8 procent verminderen."

MEER WETEN OVER DE MESTAFZET EN KOSTEN?
GA DAN NAAR WWW.VARKENS.NL